

De Erfgoedmonitor

Home > Indicatoren > Behoud in situ - per landgebruik

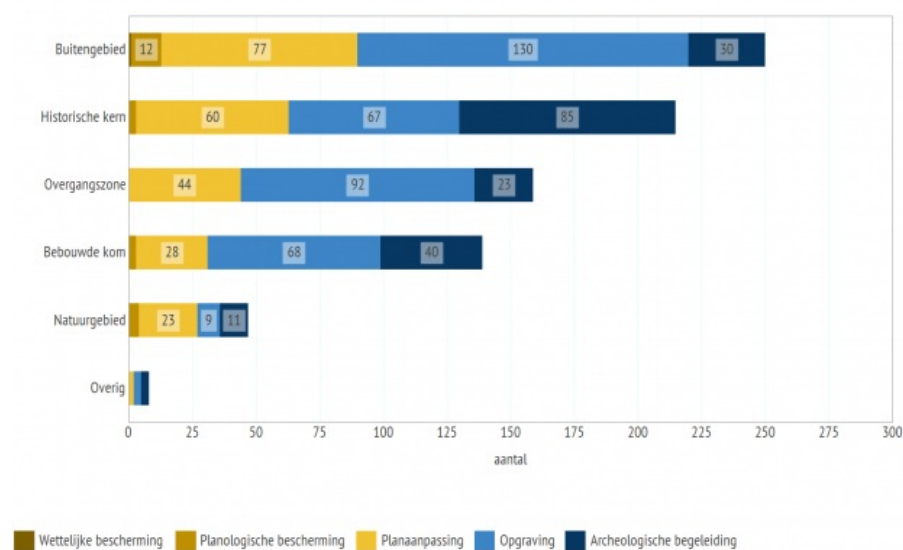
Behoud in situ - per landgebruik

Publicatiedatum: 19 juli 2017

In de steekproefperiode 2007-2013 zijn in buitengebieden en zogenaamde 'overgangszones' de meeste behoudenswaardige vindplaatsen aangetroffen (respectievelijk 156 en 100 van de 810 in totaal). In natuurgebieden worden de behoudenswaardige vindplaatsen het vaakst *in situ* behouden (75%), in de bebouwde kom het minst vaak (20,6%).

Aantal

Vormen van behoud naar landgebruik - 2007-2013

Bron: RAAP Archeologisch Adviesbureau

Gerelateerde publicaties

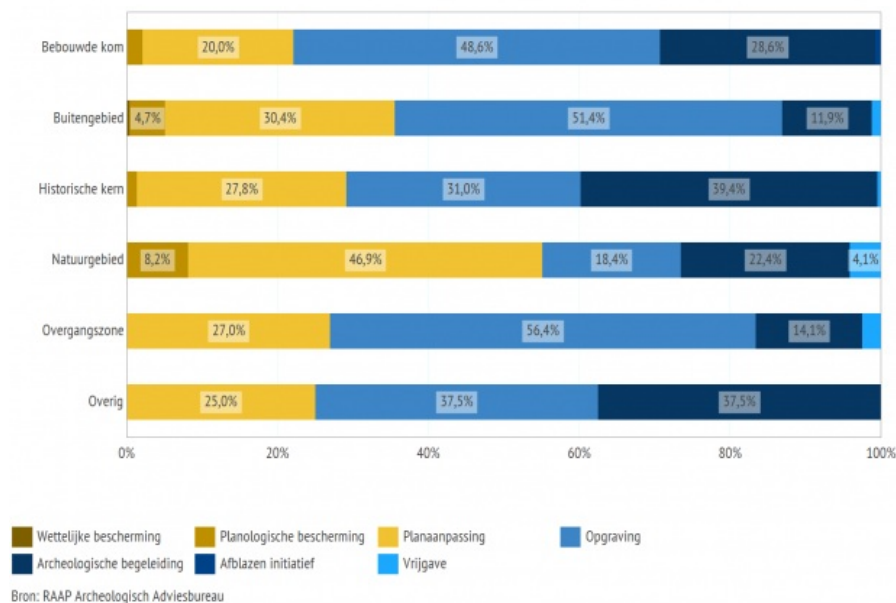
**Archeologie
voor de
toekomst
(2007-2011)**

**Archeologie
voor de
toekomst
(2011-2013)**

Percentage

Vormen van behoud (%) naar landgebruik - 2007-2013

In bovenstaande grafiek zijn de behoudsvormen per type landgebruik in aantallen en in percentages weergegeven voor de gehele steekproefperiode 2007-2013.

Een 'overgangszone' bevindt zich aan de rand van bebouwde kom en is op te vatten als 'stedelijk uitbreidingsgebied'. Steden zijn hier opgevat als historische stadskernen.

De cijfers betreffen de meetperiode 2007-2013 waarin 2 maal een steekproefonderzoek is uitgevoerd naar de mate van behoud in situ in Nederland. De totale steekproefpopulatie betrof 810 behoudenswaardige vindplaatsen.

Natuurgebieden verhoudingsgewijs het vaakst *in situ* behouden

Van de 47 behoudenswaardige vindplaatsen die in natuurgebieden zijn aangetroffen zijn er 27 *in situ* behouden (55,1%), van de 250 vindplaatsen in buitengebieden 90 (35,1%) en van de 159 vindplaatsen in overgangszones 44 (27%).

Stad vs. bebouwde kom

In steden met historische kernen wordt in 29,2% van de gerealiseerde behoudsvormen (63 van de 215) behoud *in situ* bereikt. In de bebouwde kom is dit 22,1% (31 van de 139).

Bronnen:

Archeologie voor de toekomst: Kwantitatieve analyse van het behoud van archeologische waarden (2007-2011), rapport 2618, RAAP Archeologisch Adviesbureau, 11 februari 2013.

Archeologie voor de toekomst, Kwantitatieve analyse van het behoud van archeologische waarden (2011-2013), rapport 2955, RAAP Archeologisch Adviesbureau, 3 april 2015.

Steekproef 1: september 2007 - mei 2011

Steekproef 2: mei 2011 - december 2013

Meetfrequentie: vanaf 2013 zal er 4-jaarlijks een nieuwe steekproef plaatsvinden

Verantwoording:

RAAP Archeologisch Adviesbureau heeft in augustus-november 2012 in opdracht van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed onderzoek gedaan naar de mate van behoud in situ die in Nederland, via de cyclus van de archeologische monumentenzorg, is gerealiseerd voor de meetperiode 1 september 2007 (inwerkingtreding van de WAMz) tot 1 mei 2011. Deze laatste datum sluit aan bij de meetperiode van een eerder door RAAP uitgevoerd onderzoek naar door henzelf bereikt behoud in situ in dezelfde meetperiode. Doel van het onderzoek was om een representatief, kwantitatief en onderbouwd beeld te krijgen van de verhouding tussen het aantal in situ of ex situ bewaarde behoudenswaardig bevonden archeologische vindplaatsen in Nederland. Ook is inzichtelijk gemaakt welke actoren en factoren hierop van invloed zijn.

Dit onderzoek was een nulmeting voor het op structurele wijze verzamelen van kwantitatieve data over de mate van behoud in situ in Nederland. Hiermee wordt nog niet het behoud in situ in kaart gebracht dat wordt gerealiseerd in een eerder onderzoeksstadium, vóór het waarderend archeologisch onderzoek.

Het eerste onderzoek (2007-2011) is uitgevoerd middels een aselechte steekproef van ruim 6.000 onderzoeksrapporten van alle vergunninghouders (instellingen, vooral bedrijven, die gravend onderzoek mogen doen), uit een totale populatie van ongeveer 10.000 onderzoeksrapporten. De omvang van de steekproef is bepaald op basis van eerder door RAAP uitgevoerd onderzoek naar door henzelf bereikt behoud in situ in dezelfde meetperiode.

De waardstelling van de vindplaatsen en de aanbevelingen voor behoud (selectieadviezen) in de ruim 6.000 onderzoeksrapporten zijn door RAAP geanalyseerd en vastgelegd. In 597 van de gevallen bleek sprake te zijn van een behoudenswaardige vindplaats. Of en hoe dit selectieadvies opvolging heeft gekregen is onderzocht door telefonische navraging bij de betrokken onderzoeker, gemeente (bevoegd gezag) en/of oorspronkelijke opdrachtgever. Op deze wijze is voor 416 vindplaatsen achterhaald wat de uiteindelijk gerealiseerde vorm van behoud is. Met deze gegevens zijn de 26 vooraf gedefinieerde onderzoeksvragen beantwoord. Deze vragen zijn in twee groepen te splitsen. De eerste groep betref vragen ten aanzien van het uiteindelijke behoud en hoe hiertoe gekomen is (waardstelling en procesgang). De tweede groep betref vragen naar de factoren die mogelijk invloed hebben gehad op de keuze van de vorm van behoud.

Ter aanvullende kwaliteitsborging zijn de methodische opzet van het onderzoek, de tussentijdse resultaten en het conceptrapport beoordeeld door een klankbordgroep waarin rijk, gemeenten, provincies en universiteiten vertegenwoordigd waren.

Het tweede onderzoek in 2013 betref een steekproef op de onderzoeksrapporten

uit de periode mei 2011 - december 2013. De steekproefpopulatie betrof in dit onderzoek 3.798 onderzoeksmeldingen. Hieruit kwamen 338 behoudenswaardige vindplaatsen voort met in totaal 384 vormen van behoud.

Voor een meer uitgebreide beschrijving van de onderzoeksmethodiek zie de rapporten Archeologie voor de toekomst: Kwantitatieve analyse van het behoud van archeologische waarden (2007-2011), rapport 2618, RAAP Archeologisch Adviesbureau, 11 februari 2013, en Archeologie voor de toekomst: Kwantitatieve analyse van het behoud van archeologische waarden (2011-2013), rapport 2955, RAAP Archeologisch Adviesbureau, 3 april 2015.

Bij het verwerken van de data voor de databank bleken deze op enkele plaatsen in het rapport niet geheel juist te zijn opgenomen. Voor de uitkomsten van het onderzoek maakt dit geen verschil, de hier gepresenteerde data tonen het juiste beeld. De data zijn in de databank ook per kalenderjaar weergegeven, in aanvulling op het rapport.